

Souhrnná zpráva z jednání komisí EurEau

Radka Hušková, Filip Wanner

V červnu 2025 proběhla jednání komisí EurEau, evropské federace národních asociací vodohospodářských společností. Komise EU1 (pitná voda), EU2 (odpadní voda) a EU3 (ekonomika a právní záležitosti) projednaly aktuální výzvy, legislativní změny a strategické směry v oblasti vodního hospodářství. Tento článek přináší souhrn hlavních témat jednání a průřezových diskuzí, plné znění zpráv je k dispozici na platforma.sovak.cz

Místa a data jednání

- EU1 – Pitná voda: 12.–13. června 2025, Stockholm, Švédsko.
- EU2 – Odpadní voda: 5.–6. června 2025, Bilbao, Španělsko.
- EU3 – Ekonomika a právní záležitosti: 5.–6. června 2025, Sofia, Bulharsko.

Hlavní témata jednotlivých komisí

Komise EU1 – Pitná voda

Jednání ve Stockholmu se zaměřilo na:

- Evropskou strategii vodní odolnosti (Water Resilience Strategy) – dokument EK z 3. června 2025, který poprvé rámcově definuje přístup k ochraně množství a kvality vody. EurEau upozornila na absenci konkrétních opatření a právní nezávaznost dokumentu.
- Připravenost na krizové situace – diskutovalo se zejména o bezpečnosti dodávek pitné vody v případě výpadků energie, s důrazem na zkušenosti ze Španělska.
- Směrnici RoHS – blížící se konec výjimky pro UV lampy s obsahem rtuti a nutnost prodloužení výjimky pro UV lampy používané k hygienickému zabezpečení vody.
- Materiály v kontaktu s pitnou vodou – podpora harmonizace požadavků v rámci EU. EurEau podporuje zahrnutí membránových filtrů a iontoměničových pryskyřic pod článek 11 směrnice pro pitnou vodu, což by umožnilo jejich použití ve všech členských státech.
- Balíček legislativy o léčivech předpokládá posouzení environmentálních rizik u nově zaváděných léčiv, což dříve neexistovalo. Autorizace léčiva nebude možná, pokud posouzení nebude vyhovující.
- Zjišťované koncentrace TFA v surové a pitné vodě v členských státech EU; koncentrace v pitné vodě se pohybují v rozptě od 0 do 6 µg/l.
- PFAS a TFA – silná kritika návrhu environmentálního kvalitativního standardu (EQS) pro TFA (2,2 µg/l), který by mohl vést k neúměrným investicím bez jasného zdravotního přínosu.

Komise EU2 – Odpadní voda

Jednání v Bilbao se zaměřilo na:

- Implementaci nové směrnice o městských odpadních vodách (UWWTD) – včetně systému rozšířené odpovědnosti výrobce (EPR), který čelí silné kritice a žalobám ze strany farmaceutického a kosmetického průmyslu.
- PFAS a TFA – pokračující diskuze o regulaci, monitoringu a technologických možnostech odstranění.
- Strategii vodní odolnosti EU – podobně jako v EU1 zazněla kritika nedostatku konkrétních opatření.
- Opětovné využívání vody – výměna zkušeností ze Španělska a Portugalska, výzvy při sladění legislativy WRR a UWWTD.

- Kalovou směrnici (SSD) – příprava na možnou revizi, důraz na flexibilitu a cirkulární ekonomiku.
- Vlhčené ubrusy a další výrobky nevhodné ke splachování – EurEau prosazuje jasné označování, mezinárodní standardy a změnu chování spotřebitelů, přičemž spolupracuje s výrobci, asociacemi i na tvorbě ISO norem a legislativních opatření na evropské i národní úrovni.
- Pracovní skupiny – intenzivní činnost ad hoc skupin k implementaci delegovaných aktů (např. kvarterní čištění, individuální systémy, EPR, energetická neutralita a emise GHG).

Komise EU3 – Ekonomika a právní záležitosti

Jednání v Sofii se soustředilo na:

- Financování sektoru – diskuze o možnostech zapojení vodního hospodářství do víceletého finančního rámce EU (MFF), který dosud sektor nezahrnuje.
- Data Survey – problémy s kvalitou a úplností dat od členských asociací, snaha o zlepšení reprezentativnosti.
- Směrnici o veřejných zakázkách – snaha o zjednodušení pravidel a odstranění administrativních bariér.
- EPR a UWWTD – právní rozborů žalob, příprava argumentace na podporu EPR.
- Klimatickou neutralitu – činnost pracovní skupiny JWG Energy and Climate, rozdělené do čtyř podskupin.
- Krizovou připravenost – důraz na uznání vodního sektoru jako kritické infrastruktury, zejména v kontextu výpadků energie.
- Strategii vodní odolnosti – upozornění na investiční mezeru ve výši 23 mld. eur ročně, z nichž EK plánuje uvolnit 15 mld. eur v letech 2025–2027.

Průřezová a společná témata

PFAS a TFA

Všechny komise se zabývaly problematikou perfluorovaných látek. Kritika návrhů EQS, obavy z investičních dopadů, absence jednotného přístupu. Probíhající studie WHO a očekávané výsledky v roce 2026. Sekretariát EurEau se zabývá studií zdravotní komise (SCHEER) pro stanovení standardů environmentální kvality pro tyto látky. EurEau zdůrazňuje hrozbu PFAS pro lidské zdraví a životní prostředí a požaduje úplný zákaz těchto toxických chemikálií, neboť finanční náklady na jejich odstranění z vodního cyklu jsou značně vysoké.

Strategie vodní odolnosti EU

Dokument byl zveřejněn 3. června 2025 a představuje historicky první rámcový dokument EU pro řešení nedostatku vody a zabezpečení dodávek. Jedná se o nezávazný/nelegislativní materiál, který prosazuje „celospolečenský přístup“ a zahrnuje všechny relevantní sektory. Je to vítaná iniciativa, ale je kritizo-

vána za absenci konkrétních opatření. Identifikuje investiční mezeru a potřebu lepší implementace stávající legislativy.

Krizová připravenost a výpadky energie

Důležitost přípravy na výpadky elektrické energie ukázal masivní blackout ve Španělsku v dubnu 2025, který tvrdě zasáhl vodohospodářský sektor. Zkušenosti ze Španělska ukázaly zranitelnost sektoru. Je klíčové, aby byl vodohospodářský sektor považován za kritickou infrastrukturu s prioritními právy. Důraz by měl být kladen na záložní zdroje energie, krizovou komunikaci a krizové protokoly.

Rozšířená odpovědnost výrobce (EPR)

Silné téma zejména v EU2 a EU3. Právní výzvy, žaloby, tlak průmyslu. Hlavním problémem jsou žaloby podané farmaceutickým a kosmetickým průmyslem v souvislosti s EPR. Tyto subjekty vyvíjejí obrovský tlak na EK, požadují odstranění dotčených částí, úplné vymazání EPR ze směrnice, nebo prohlášení směrnice za neplatnou. EurEau připravuje argumentaci a podporu zachování EPR.

Energetická a klimatická témata

Vznik pracovních skupin, příprava metodik pro energetickou neutralitu a GHG. Diskuze o zapojení vodního sektoru do klimatických strategií EU.

Data a reporting

Sběr dat a reportování pro nový Data Survey se potýká s problémy. Nedostatků jsou v dostupnosti a kvalitě dat. Pouze osm asociací (včetně ČR) odevzdalo a ověřilo všechna data. Většina členských zemí nemá k dispozici roční národní reporty jako ČR, to může vést k významným nedostatkům v reprezentativnosti dat. EurEau vyzývá ke zlepšení sběru, sdílení a využívání dat napříč členskými státy.

Závěr

Jednání komisí EurEau v červnu 2025 potvrdila, že evropský vodohospodářský sektor čelí komplexním výzvám – od legislativních změn přes klimatickou adaptaci až po zajištění finanční udržitelnosti. Společným jmenovatelem je potřeba lepší koordinace, sdílení dat a aktivní účasti sektoru na tvorbě politik. EurEau hraje v tomto procesu klíčovou roli jako platforma pro odbornou diskuzi, prosazování zájmů sektoru a hledání společných řešení.

*Ing. Radka Hušková
Pražské vodovody a kanalizace, a. s.*

*Ing. Filip Wanner, Ph.D.
ENERGIE AG BOHEMIA s. r. o.*

ZPRÁVY

Detergenty: nová pravidla pro zlepšení ochrany zdraví, životního prostředí a podpory oběhového hospodářství

Legislativní instituce EU dosáhly 10. června předběžné dohody o aktualizovaných pravidlech pro detergenty a povrchově aktivní látky. EurEau obecně vítá nová pravidla, neboť představují potřebný základ pro další pokrok v ochraně lidského zdraví a ekosystémů. Zároveň ale bude zapotřebí učinit následné kroky, aby bylo možné uplatnit princip Strategie pro odolnost vody, aby se účinně omezilo znečištění u zdroje, a došlo tím k podpoře oběhového potenciálu vyčištěných odpadních vod.

Biologická rozložitelnost organických složek v detergentech je zásadní pro biologickou fázi čištění komunálních odpadních vod, stejně jako pro nakládání s čistírenskými kaly a pro opětovné využití vody. Přesto, že dlouhé přechodné lhůty vzbuzují určité pochybnosti, EurEau vítá nově zavedený požadavek, podle něhož budou muset organické složky (s výjimkou povrchově aktivních látek), které tvoří více než 10 % hmotnosti výrobku, splňovat kritéria biologické rozložitelnosti. Tato hranice může být v budoucnu snížena na základě posouzení ze strany Evropské komise.

Nová pravidla rovněž přispívají k účinnějšímu omezování znečištění mikroplasty – zavádí se požadavek biologické rozlo-

žitelnosti (do šesti let) pro polymerní obaly, které obklopují přibližně 70 % tablet a kapslí s detergenty (např. pro praní nebo mytí nádobí).

Dohoda však postrádá ambicióznější opatření ke kontrole znečištění u zdroje, konkrétně pro snížení obsahu fosforečnanů a sloučenin fosforu v přítocích do čistíren komunálních odpadních vod (ČOV). Evropská komise hodlá během dvou let posoudit, jak by snížení obsahu fosforu v detergentech ovlivnilo účinnost ČOV, a teprve poté může předložit nový legislativní návrh stanovující limity pro obsah fosforu. Vzhledem k tomu, že odstraňování fosforu na ČOV je energeticky a finančně náročné a tato zátěž dopadá výhradně na provozovatele vodohospodářské infrastruktury a spotřebitele prostřednictvím cen za vodné a stočné, EurEau očekává, že výrobci detergentů se budou na problematice více podílet.

Tuto neformální dohodu mezi zákonodárnými orgány EU nyní musí formálně schválit jak Evropský parlament, tak Rada EU.

Ze zprávy EurEau zpracovala Ing. Radka Hušková